

1

Consiliul pentru Prevenirea Torturii
Mecanismul Național de Prevenire a Torturii

RAPORT
privind vizita preventivă
efectuată în Penitenciarul nr.7- Rusca,
pe data de 16 februarie 2017

Raportul a fost elaborat de către
Membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii:

- *Svetlana Doltu,*
- *Ceslav Panico,*
- *Radu Nicoară,*

Consiliul pentru Prevenirea Torturii a fost instituit la data de **24 octombrie 2016** în corespundere cu prevederile Legii nr. 52 din 2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsman).

Scopul Consiliului este de a proteja persoanele împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, în calitate de Mecanism Național de Prevenire a Torturii, în conformitate cu Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante.

În conformitate cu prevederile art. 30 și 32 din *Legea nr. 52 din 2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsman)*, precum și conform p. 5 din *Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului pentru Prevenirea Torturii*,

Consiliul pentru Prevenirea Torturii poate efectua vizite preventive și de monitorizare în locurile unde se află sau se pot afla persoane private de libertate.

I. INFORMAȚII GENERALE DESPRE VIZITĂ

La data de 16 februarie 2017, între orele 10.00 – 12.00 min., membrii Consiliului de Prevenire a Torturii (*în continuare Consiliul*) de comun cu reprezentanții Oficiului Avocatului Poporului (Ombudsmanului) au efectuat o vizită preventivă în Penitenciarul nr.7 - Rusca, aflat în subordinea Departamentului Instituțiilor Penitenciare a Ministerului Justiției.

Vizita a fost realizată în următoarea componență (*în continuare Delegația*):

1. Ceslav Panico – membrul Consiliului,
2. Radu Nicoară – membrul Consiliului,
3. Svetlana Doltu – membrul Consiliului,
4. Alexandru Zubco - Oficiul Avocatul Poporului,
5. Lilian Tudosan –Oficiul Avocatul Poporului,
6. Ion Miron - Oficiul Avocatului Poporului
7. Liudmila Bodrug - Oficiul Avocatul Poporului,
8. Elena Draghici - Oficiul Avocatul Poporului.

Scopul vizitei: Monitorizarea situației în Penitenciarul nr. 7 - Rusca privind respectarea drepturilor persoanelor deținute, împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente inumane sau degradante.

II. INFORMAȚII GENERALE DESPRE INSTITUȚIE

Penitenciarul nr. 7 – Rusca, reprezintă un penitenciar de tip semiînchis în care își execută pedeapsa deținute de gen feminin, inclusiv minore. Penitenciarul este amplasat în comuna Rusca, raionul Hîncești. La momentul vizitei, în instituție erau

trei regimuri de detenție (regim deschis, semiînchis și închis). Plafonul de detenție a penitenciarului constituie 310 locuri.¹

Instituția dispune de mai multe sedii, amplasate pe teritoriul instituției penitenciare și în afara lui. În afara penitenciarului este amplasat blocul administrativ, sectorul pentru persoane aflate la resocializare și un bloc nou, în curs de adaptare, destinat viitoarei brutării și camerelor de așteptare pentru vizitatori. În interiorul instituției sunt amplasate:

- 1 edificiu cu 3 etaje destinat spațiilor locative;
- 1 edificiu cu 2 etaje în care la etajul 1 este amplasată bucătăria și cantina, biserica, iar la etajul 2 – serviciul medical și casa mamei și copilului, cu capacitatea de 10 locuri;
- 1 edificiu destinat carcerii/izolării disciplinare;
- 1 clădire combinată cu punctul de trecere și control, camerele de întrevederi de lungă și scurtă durată, sectorul de carantină;
- 3 clădiri destinate atelierelor de producere și cursurilor de instruire.

În ziua vizitei, în instituție se aflau **371 femei mature, inclusiv 9 mame cu copii până la 3 ani, 2 condamnate minore**. La regim deschis se află 3 condamnate, la regim de resocializare – 4 condamnate; la regim semiînchis – 60 condamnate, la regim închis – 283 persoane. În regim inițial se află 13 deținute: 4 persoane, ca persoane noi parvenite în penitenciar; 9 persoane cărora li s-a aplicat sancțiuni disciplinare. Majoritatea deținuților au acces liber pe întreg teritoriul penitenciarului. Reieșind din necesitatea recomandată de 4 m² pentru un condamnat, din spusele administrației, real sunt spații disponibile pentru 222 locuri.

Accesul în instituție a fost asigurat, fără impedimente, de către conducătorul instituției. După intrare, Delegația a purtat discuții cu șeful penitenciarului, ofițerul de serviciu, șeful serviciului medical, șeful serviciului de securitate, șefa regimului inițial. Discuțiile au fost axate pe scopurile și obiectivele vizitei efectuate de către Consiliu. La fel au fost solicitate informații generale despre instituție și problemele majore cu care se confruntă.

Conform schemei de încadrare a Penitenciarului nr. 7 –Rusca, staful instituției este format din 105 funcții, dintre care 5 locuri sunt vacante (preponderent personal medical). Conform distribuției de gen. 60% din personal sunt femei, dintre care 9 se află în concediu de îngrijire a copilului. *Este de apreciat faptul că în jur de 60 % din personalul angajat al penitenciarului constituie femei. Personalul mixt constituie o garanție importantă împotriva relelor tratamente în locurile de detenție.*

¹ <http://penitenciar.gov.md/ro/statistica>

Problemele majore evidențiate de angajații instituției sunt:

- fluctuația de cadre din motivul salarizării insuficiente;
- accesul angajaților către instituție, din cauza amplasării inconvenabile a instituției;
- volumul mare de examinare a cererilor privind aplicarea amnistiei (*Comisia Penitenciarului a examinat 200 din 235 de cereri, dintre care au admise 192 și 8 respinse. În 2016-2017 au fost eliberate din detenție 15 persoane în legătură cu aplicarea amnistiei*).

Delegația a avut **întrevederi fără martori** (colaboratori/ reprezentanții instituției de detenție) cu persoanele private de libertate și acces liber în spațiile de detenție. Au fost purtate 5 discuții în grup/interviuri colective cu 17 persoane, precum și interviuate individual alte 16 persoane.

Delegația a avut **acces neîngrădit la orice spațiu de pe teritoriul penitenciarului**. În special au fost vizitate următoarele locații:

- Unitatea medicală (*sala de proceduri, cabinetul șefului de serviciu medical*),
- Sectorul destinat mamelor cu copii,
- Curtea interioară, unde persoanele condamnate își pot petrece timpul liber,
- Spațiile locative din blocul de detenție, inclusiv celula deținuților minore.
- Sectorul destinat regimului inițial.
- Izolatorul disciplinar (*în reparație*).

III.SITUAȚIA PRIVIND TRATAMENTUL FAȚĂ DE DEȚINUTE DIN PARTEA COLABORATORILOR

În 2016 una din deținute a fost agresată fizic de către o colaboratoare a penitenciarului. Această i-a fost inițiată o procedură disciplinară.

IV. GARANȚIILE ÎMPOTRIVA TORTURII ȘI ALTOR RELE TRATAMENTE

Conform relatărilor administrației penitenciarului persoanele deținute au acces nelimitat la corespondență, acces limitat la apeluri telefonice, depunerea petițiilor atât adresate instituției penitenciare (șefului instituției sau altor colaboratori), cât și plângeri/petiții adresate persoanelor din exterior (rude, prieteni, instituții ale statului).

Deținutele din regimul inițial au indicat că au acces la apeluri telefonice o dată pe săptămână. Însă, conform relatărilor unor deținute, există un tratament diferențiat

din partea personalului penitenciarului, prin faptul înlesnirii accesului unor deținuți la apelurile telefonice de 3 ori pe săptămână. De asemenea, a fost constatată posibilitatea expedierii/recepționării cererilor prin intermediul cutiei poștale aflate în holul spațiului destinat regimului inițial. O îngrijorare a Delegației este faptul că cutia poștală se află la un loc mai puțin vizibil și accesibil pentru deținuți. Îngrijorează că cutia poștală nu este în raza de acoperire a camerelor video de supraveghere din hol.

În urma discuțiilor și consultării registrelor, Delegația conchide insuficiența explicării motivelor sancțiunilor aplicate (*în special transferarea în regim inițial*), posibilitatea contestării sancțiunilor aplicate, perioada și procedurile de contestare, traducerea conținutului sancțiunii în limba rusă, precum și explicarea pe înțeles persoanelor analfabete.

Delegația a înregistrat plângeri cu privire la aplicarea multiplă și nejustificată a sancțiunilor disciplinare deținuților, pentru fapte minore (*de exemplu: deschiderea ferestrei în perioada zilei pentru aerisirea celulei*). Potrivit administrației, în 2016 au fost înregistrate 134 sancțiuni disciplinare, precum: 9 izolări în regim inițial, 12 izolări disciplinare, 10 izolări, 71 avertismente, 93 convorbiri cu caracter educativ, 19 suspendări de la întrevederi și 13 suspendări de ridicare a coletelor.

V. CONDIȚIILE DE DETENȚIE

Spațiile de detenție (din blocul de detenție) sunt localizate în 3 etaje (etajul 3 și 4) al blocului locativ. Persoanele deținuți în regim inițial sunt plasate câte 1-4 persoane în celule. Majoritatea camerelor de detenție din regim inițial sunt bine amenajate, spațioase, calde, accesul luminii naturale și artificiale nu este îngrădit. Deținuții au acces la blocul sanitar izolat din interiorul celulei, acces la baie o dată pe săptămână.

De asemenea, Delegația a constatat că într-una din celulele locative ale sectorului regimului inițial peretele ce desparte celula de baie comună este umed și cu urme de mușci. Aparent, aceste perete nu a fost supus vreunei forme de reparație.

Supraglomerare. O îngrijorare majoră la moment constituie supraaglomerarea penitenciarului. Majoritatea beneficiarilor, care stau plasate câte 8 persoane în cameră (etajul 3 și 2), s-au plâns la acest subiect și susțin că supraaglomerarea este insuportabilă și din considerentul că nu se permite deschiderea ferestrelor în cameră. În camerele deținuților, sunt urme de mușci, mai pronunțate la etajul 3 și 2. Reparația în camere se efectuează în sezonul cald al anului din contul persoanelor deținuți și de ele însuși.

Din cele aproximativ 6 camere supraaglomerate vizitate, cel puțin o persoană a fost bolnavă de tuberculoză și necesită, din spusele lor, ca încăperea să fie aerisită în permanență. La discreția angajaților, în caz că sunt depistate încălcări a regimului "ferestrelor închise", deținuților le sunt aplicate sancțiuni disciplinare. Acest fapt, contravine măsurilor elementare de control al infecției tuberculoase și necesită a fi aplicată pe larg aerisirea regulată a încăperilor de detenție.

Este salutar de menționat că minorele deținute în penitenciar locuiesc într-o celulă aparte (2 persoane), în condiții decente (camera se află într-un bloc locativ cu deținutele majore). Minorele frecventează orele de școală organizate în penitenciar, cu profesorii din liceul satului Rusca.

Accesul la baie a deținuților este asigurat de către administrația penitenciarului conform unui grafic stabilit, o dată pe săptămână. Deținutele s-au plâns de faptul că le este acordat timp insuficient pentru baie (doar 10 min), lipsește apa caldă, baia nu este încălzită, majoritatea cabinelor de duș sunt deteriorate și nu au fost supuse reparației, etc. Dimineața acestea nu reușesc la WC și la spălatul matinal din cauza perioadei scurte și suprasolicitării deținuților.

Activitatea de producere

Este de apreciat faptul că marea majoritate din persoanele deținute au finalizat cursuri de specializare și chiar sunt implicate în muncă. Pregătirea profesională se realizează în domeniul cusătorie, tencuiei, frizerie. Persoanele implicate în activități de muncă (gospodărie, ospătărie, producere) sunt angajați în baza contractelor de muncă, precum și pot gestiona conturile personale de peculiu.

O altă categorie de persoane, care nu activează pentru remunerare din cauza refuzului de angajare pe motiv de sănătate, sunt antrenate la munci neremunerate până la 2 ore pe zi, deseori obligatorii și, de obicei, depășesc termenul de 2 ore reglementat de legislație². În caz de refuz de participare la aceste munci sunt aplicate sancțiuni disciplinare. Această interpretare ambiguă a posibilității de a munci pentru bani și gratuit la decizia administrației penitenciarului generează neînțelegeri și necesită a fi clar reglementată în scopul de a evita abuzul în acest domeniu.

Ca rezultat a interviurilor purtate, Delegația a constatat că persoanele deținute în regim inițial au acces limitat la activități ocupaționale, psiho-educative, sociale și majoritatea timpului (22-23 ore) îl petrec în celulă, doar 1-2 ore pe zi le petrec la aer liber, precum au acces limitat la TV (din hol) de la 10 la 30 de minute. De asemenea,

² Art.243 Cod de executare

deținutele invocă accesul limitat/lipsa diversității a literaturii/informații/legislației prezentată de bibliotecară.

Aspecte ale necesităților specifice pentru femeile în detenție

Pe teritoriul instituției este amplasată o gheretă unde sunt disponibile pachete igienice. Ghereta activează doar de 1-2 ori pe parcursul a 2 luni, fapt ce nu le permite deținuților să-și procure produsele necesare.

De asemenea, au fost semnalate plângeri cu privire la insuficiența aprovizionării cu produse igienice, în special pastă de dinți și praf de spălat. Îmbrăcămintea și lenjeria de pat sunt spălate de către deținute cu apă rece în baia comună a sectorului penitenciarului, fapt ce afectează starea sănătății acestora. La fel, în caz de menstruație abundentă, se practică eliberarea certificatelor medicale cu recomandarea evitării efortului fizic și, eventual, de la munci fizice.

Asistența medicală

Unitatea medicală este amplasată în bloc separat și constă din biroul medicului terapeut, cabinetele medicilor ginecolog, psihiatru și stomatolog. La fel, există cabinetul de proceduri și o cabină de colectare a sputei (actualmente nefuncțională). În funcție de infirmier sunt angajate 2 deținute.

Fapt alarmant prezintă asigurarea insuficientă cu personal medical, care generează un șir de probleme. Pentru asigurarea asistenței medicale, actualmente serviciul în ture este organizat doar de către 2 felceri mai frecvent decât peste 72 ore (cu încălcarea prevederilor Codului Muncii RM). Recent, au fost angajați medic ginecolog 0,5 salariu și medic psihiatru, care au fost vacante mai mult de 6 luni în anul 2016. Actualmente sunt vacante funcția de medic terapeut și 2 felceri.

Pe ușa de la intrarea în unitatea medicală este afișat orarul de lucru a serviciului medical, care este indicat de la 07.30 min. dimineața până la 22.00 min., fapt evident irealizabil în insuficiența curentă de personal medical. Din relatările deținuților personalul medical activează numai până la orele 17.00 min., astfel accesul la personalul medical după ora respectivă, este imposibil.

În cadrul serviciului medical sunt prezente mai multe Registre medicale, dar majoritatea sunt în responsabilitatea unicului medic (concomitent șef serviciu medical). Astfel, **Registrul de supraveghere medicală** este prezent, dar completat insuficient, în pofida realizării examenelor profilactice descrise în alt Registru. **Registrul de evidență a persoanelor la greva foamei** este prezent, dar nu sunt înscripții zilnice privitor la starea persoanelor aflate la moment la greva foamei. La

fel, la fișa medicală a deținuților nu se anexează *Fișa de evidență a consumului de produse alimentare oferite persoanelor care au declarat greva foamei, pentru perioada de recuperare*, contrar prevederilor Dispoziției DIP privind aprobarea Instrucțiunii cu privire la condițiile de întreținere în penitenciare a persoanelor care au declarat greva foamei și ordinea alimentării enterale a acestora în cazul renunțării la grevă. Din spusele deținuților, pe parcursul aflării la greva foamei, au fost cazuri cind erau vizitate de către personal medical peste o zi. **Registrele medicului ginecolog și psihiatru** au fost disponibile pentru examinare și completate calitativ.

La fel, șeful serviciului medical a prezentat o **mapă cu toate Raportările realizate către Direcția Medicală DIP**, inclusiv comanda de medicamente.

La finele anului 2016, în Penitenciarul nr.7 - Rusca la 385 condamnate aflate în instituție s-au constatat 653 de diferite maladii, adică fiecare persoană are circa 1-2 maladii constatate. Comparativ cu anul 2015, se înregistrează o creștere semnificativă a maladiilor de la 487 (2015) pînă la 653 (2016).

Cele mai frecvente maladii, precum urmează:

- ✓ Tulburări psihice și comportamentale - 95, inclusiv cu dereglări narcologice - 22 persoane
- ✓ Boli cardiovasculare - 95, inclusiv hipertensiune arterială 77 persoane și 11 cu boală ischemică a cordului.
- ✓ Bolile aparatului respirator - 75 persoane, inclusiv 66 cu bronșite cronice și 2 cu asm bronșic
- ✓ Hepatite cronice virale - 33
- ✓ Diabet zaharat - 12
- ✓ Epilepsie - 2
- ✓ Cataractă - 6

Aceste maladii constatate necesită o supraveghere continuă și asistență medicală specializată de ambulator sporită, fapt dificil de realizat în condiții de unitate medicală în penitenciar. Prezența a mai multor maladii la o singură persoană necesită conlucrarea cu mai mulți specialiști, dar cu regret la examinarea cartelelor medicale a deținuților externate din spitalul penitenciar se constată o abordare doar din prisma secției de tratament curent. Astfel, în extrasul eliberat de secția de psihoneurologie a Penitenciarului nr.16 Pruncul unei paciente cu tulburare de personalitate și concomitent cu hipertensiune arterială risc înalt, lipsesc recomandările medicului cardiolog ori terapeut privitor la maladia cardiovasculară.

Asigurarea cu medicamente este insuficientă, fapt confirmat și de cantitatea considerabilă de medicamente procurate de condamnate și păstrate în dulap special amenajat al cabinetului de proceduri. Din discuțiile cu persoanele deținute adresarea la medic pentru diferite probleme de sănătate se reduce la eliberarea unui singur medicament paracetamol. Registrul de evidență este disponibil, la necesitate

persoanele pot veni după medicamentele sale cu contrasemnarea în Registru. Cele mai frecvente medicamente procurate de deținute sunt spasmolitice (no-șpa), antiinflamatorii (paracetamol, tempalgin) și valeriană în pastile. Tot odată, s-a constatat și prezența autoadministrării în afara serviciului medical a preparatelor injectabile (intramuscular, intravenos) de către condamnate, dar și a eliberării pentru autoadministrare a pastilelor de strictă evidență. La fel, s-a identificat practica de distribuire a medicamentelor de către supraveghetori. Din discuții, este îngrijorătoare constatarea la deținute a fricii de a avea nevoie urgent de asistență medicală și a fi lipsită de ea.

Registru de evidență a leziunilor corporale a deținutelor, de model stabilit de către Departamentul Instituțiilor Penitenciare, început la 01.01.2016 nu conține suficiente date privitor la motivul leziunii și explicațiile persoanei. Astfel, în anul 2016 sunt realizate inscripții pentru 153 persoane examinate, iar în 2017 - 8 persoane. Din 153 de persoane examinate în 2016, la 25% (39 de persoane) au fost constatate diferite leziuni traumatice de diferită gravitate de la escoriații pînă la hematoame și plăgi. Aceste date indirect indică la condiții nesigure de detenție (altercații între condamnate), de producere (nerespectarea tehnicii securității) sau pretinse acte de violență din partea administrației.

Examinarea **Registrului de evidență a automutilărilor**, început în 17.02.2014, a constatat un număr mic de înregistrări, precum urmează: 5 cazuri (2014), 4 cazuri (2015), 5 cazuri (2016) și 1 caz (2017). Tot odată, la suprapunerea datelor Registrului de evidență a leziunilor traumatice, a identificat inscrieri cazurilor de automutilare. Respectiv, documentarea cazurilor de traumatisme și automutilări trebuie îmbunătățită.

Sectorul destinat mamei cu copii pînă la 3 ani.

Sectorul destinat mamei cu copii este amplasat lingă unitatea medicală, la etajul II și dotat cu o curte de plimbare separată. La momentul vizitei în sector se dețin 9 mame cu copii. Mamele cu copii sunt plasate câte 2 în cameră, este foarte important de a realiza evaluarea compatibilității persoanelor mature în vederea asigurării unei bune conviețuirii și siguranță a copiilor. Este îmbucurător faptul că există o interacțiune pozitivă cu Centrul de Sănătate Lăpușna-Paşcani în domeniul prestării serviciilor medicale necesare copiilor, în special vaccinări. Deținutele cu copii au reclamat faptul că perioada de 2 ore de plimbare la aer liber pentru ele și copiilor lor este insuficientă. Tot ele, au menționat că nu există un spațiu de joacă pentru copii acomodat pentru perioada rece a anului.

În serviciul medical lipsește un Registru separat privind evidența mamei cu copii, care necesită a fi perfectat. Asigurarea cu medicamente și consumabile necesare este

realizată prin procurări la nivel de instituție și cu suportul organizațiilor neguvernamentale.

Accesul la asistență medicală specializată

De către Departamentul Instituțiilor Penitenciare în scopul realizării activităților specifice serviciului medical, în anul 2016 au fost asigurate resurse financiare în mărime de circa 20 mii lei. Aceste resurse sunt destinate pentru încheierea contractului de prestări servicii cu Centrul de Sănătate Publică (4 000 lei) și spitalul raional Hincești (15 000 lei), la fel pentru procurarea unor medicamente și consumabile neacoperite prin achiziții publice de către DIP inclusiv pentru copii. Examinarea Registrului de escortări în instituțiile medicale publice denotă o organizare bună a conlucrării și acces pentru femei la toate serviciile și investigațiile medicale disponibile în spitalul raional. Este îngrijorător faptul micșorării alocațiilor pentru anul 2017 până la 6 000 lei pentru contractul cu Spitalul raional Hincești, ce este net inferior necesităților reale.

La fel, deținutele invocă probleme în escortarea către spitalul penitenciar, fapt care se soldează și cu cheltuieli sporite în deservirea pe bază de contract în Spitalul Raional Hincești.

Alimentarea deținuților

Este realizată în cantina bine amenajată și dotată, fiind practică alimentarea în ture. În meniul plasat pentru ziua vizitei nu sunt indicate toate cantitățile de produse pentru a aprecia Normele de repartitie a produselor după valoarea lor energetică, conform prevederilor Ordinului Ministerului Justiției³ nr.512 din 26.12.2007 *cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea alimentației deținuților în penitenciare*.

Examinarea medicală a lucrătorilor cantinei se efectuează regulat, investigațiile necesare sunt realizate în bază de contract în Centrul de Sănătate Publică Hincești.

Tot odată, a fost stabilită practica de nerespectare a consecutivității deciziilor, persoana fiind mai întâi angajată în câmpul muncii la cantină și ulterior supusă examinărilor medicale necesare. Acest fapt poate prezenta pericol epidemiologic și necesită a fi respectate prevederile ordinului MJ nr.512.

Gupurile vulnerabile

Din interviurile cu femeiele deținute, de etnie romă, au fost înregistrate mai multe plângeri verbale pe motivul discriminării acestora la angajarea în câmpul muncii pe teritoriul penitenciarului. Acestea afirmă că s-au adresat de mai multe ori conducerii instituției pentru a fi angajate la munci, însă de fiecare dată au fost refuzate.

³ <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=327188>

VI. CONSTATĂRI

1. *Delegația a avut acces neîgrădit și neîntârziat la orice spațiu de pe teritoriul penitenciarului și întrevederi fără martori cu orice persoană din interiorul instituției (angajați/deținuți);*
2. *Supraaglomerarea penitenciarului și condiții igienice precare ce duc la implicații negative asupra deținutelor.*
3. *Există o problemă în asigurarea cu personal medical, ce influențează accesul la servicii medicale a condamnatelor, precum și documentarea pretinselor acte de tortură, tratamente inumane și degradante.*
4. *Procedurile de examinare la intrare/ieșire din penitenciar la prezența leziunilor corporale sunt aplicate ocazional în Registrul de evidență dar fără indicarea motivului examinării.*
5. *Accesul la serviciile medicale și medicamente prezintă semne de îngrijorare, mai ales după ora 17.00 min.*
6. *Există o colaborare bună cu instituțiile medico-sanitare publice teritoriale pentru asigurarea accesului la servicii medicale specializate deținuților și copiilor.*
7. *Asigurarea cu medicamente este insuficientă, pe scară largă este aplicată procurarea de medicamente necesare de către persoanele condamnate.*
8. *Există deficiențe în documentarea pretinselor acte de tortură, tratament inuman și degradant.*
9. *Cabina de colectare a sputei nu funcționează, fiind utilizată în calitate de depozit pentru cloramină.*
10. *Sunt semnalate multiple cazuri de implicare a persoanelor deținute la munci neremunerate în afara penitenciarului care depășesc termenele stabilite de legislația națională și internațională⁴.*
11. *Existența plângerilor de discriminare pe motive de apartenență etnică.*
12. *Lipsa literaturii actualizate în incinta bibliotecii penitenciarului.*
13. *Informația furnizată suplimentar de administrația penitenciarului (Raportul privind activitatea Penitenciarului nr. 7 Rusca pe perioada anului 2016) nu conține constatarea problemei referitor la asigurarea asistenței medicale (deficit de personal și medicamente, propuneri de soluționare).*

VII. RECOMANDĂRI

⁴ Precum rezultă din jurisprudența CtEDO, remunerarea sub orice formă pentru muncile prestate în penitenciar este obligatorie, iar neremunerarea reprezintă o încălcare a Convenției și a Regulilor Penitenciare Europene Rec(2006)2, și, în consecință a CEDO.

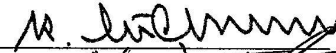

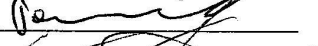

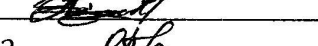
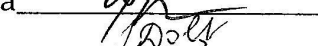
1. De a elabora de comun cu Departamentul Instituțiilor Penitenciare un Plan instituțional de redresare a tuturor aspectelor de detenție în baza recomandărilor expuse, inclusiv prin fortificarea măsurilor administrative;
2. De a realiza o evaluare amplă a necesităților și accesului real la servicii medicale specializate a deținuților în instituțiile medico-sanitare publice și în cadrul sistemului penitenciar cu elaborarea pachetului minim de servicii necesare, bazate pe aspecte gender.
3. Întreprinderea măsurilor de asigurare în spațiile comune de deținere a persoanelor în penitenciar a standardului de cel puțin 4m².
4. Excluderea din practica penitenciarului a fenomenului de atragere la munci neremunerate și contrar normelor legislative în vigoare a persoanelor deținute.
5. Excluderea cazurilor de tratament diferit la angajarea în câmpul muncii a persoanelor deținute pe criterii de apartenență etnică, etc.
6. De a îmbunătăți documentarea cazurilor de traumatisme și automutilări;
7. Îmbunătățirea activității bibliotecii din cadrul instituției penitenciare prin asigurarea cu literatură actualizată juridică, artistică și religioasă, care contribuie la ridicarea nivelului de cunoștințe juridice, la dezvoltarea intelectuală și cultural-artistică a deținuților.
8. De a asigura administrarea tratamentului medicamentos persoanelor deținute prin intermediul personalului medical, cu evitarea autoadministrării sau transmiterii de către supraveghetori.
9. De a elabora și aproba procedurile operaționale standard axate pe nevoile mamei cu copii, inclusiv medicale în scopul executării conforme a prevederilor legislației în vigoare;
10. De a asigura regimul sanitaro-igienic, siguranța procedurilor medicale și managementul deșeurilor generate de activitatea medicală conform legislației în vigoare;
11. De a asigura funcționalitatea cabinei de colectare a sputei.
12. De a examina posibilitatea extinderii perioadei de plimbare în curtea sectorului destinat mamei cu copii;
13. De examinat posibilitatea amenajării unei curți de joacă pentru copii pe perioada rece a anului;
14. De a realiza instruirea personalului penitenciar, inclusiv medical în documentarea leziunilor traumatice conform prevederilor Protocolului de la Istanbul și Ordinului nr. 77 din 31.12.2013 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de identificare, înregistrare și raportare a pretinselor cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant.

15. De a asigura alimentarea deținuților în strictă corespundere cu prevederile Ordinului MJ nr.512 din 26.12.2007 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea alimentației deținuților în penitenciare.

Data aprobării raportului

15 martie 2017

Prin prezenta semnătură, confirmăm că acest raport a fost elaborat și aprobat prin consens de către toți membrii Consiliului de Prevenire a Torturii

- Mihail Cotorobai
- Maia Bănărescu
- Ceslav Panico
- Svetlana Doltu
- Radu Nicoară
- Oxana Gumennaia
- Mihail Gorincioi